वत्सोऽपि तिर्य्यग्जातिरपि, प्रविशेत्। तत्र मनुष्यः प्रविशेदिति किमु वक्तव्यं। स च मनुष्योऽनेकविधः, 'तरुणः' युवा, 'कुमारः' बालः, 'नवजातः' तदानीमेवोत्पन्नः स सर्वोऽपि तादृशः प्रविशेत्। 'रेणुककाटः' दुर्दान्तः, भूमिं रेणुं कृत्य यः सञ्चरति तादृग्, 'अर्वा' धूर्त्तोऽश्वः, कवाटभङ्गक्षमः, 'एनाः' द्वारः, मा 'पृणक्' आभिर्द्वाभिः सम्पृक्तो माभूदिति, वसुवन इत्यादि पूर्व्ववत्। द्वारमूर्त्तीनां बहुत्वाद्दियन्त्विति बहुवचनं॥

अथ तृतीयं प्रैषमाह। "देवी उषासा नक्ताद्यास्मिन् यज्ञे प्रयत्यक्तेतामपि नूनं दैवीर्विशः प्रायाशिष्टाᳬ सुप्रीते सुधिते वसुवने वसुधेयस्य वीतां यज" इति। 'उषासानक्त'शब्दवाच्ये अहोरात्राभिमानिन्यौ तृतीयानूयाजदेव्यौ, ते उभे 'अद्य' अस्मिन्नहनि, 'अस्मिन् यज्ञे' पशुयागे, 'प्रयति' प्रवर्त्तमाने सति, 'अक्तेतां' देवादीनाक्तयेतां, 'अपि दैवीर्विशः' देवसम्बन्धिनीरपि प्रजाः सर्व्वाः, 'नूनम्' अवश्यं, 'प्रायाशिष्टां' प्रकर्षेण गतवत्यौ, दैवीः प्रजा आक्तातुं तत्समीपं प्रतिगच्छत इत्यर्थः। कीदृश्यौ, 'सुप्रीते' स्वयं सुष्ठु प्रीते नतु वैमुख्यं भजमाने, 'सुधिते' सुष्ठु प्रारब्धनिर्वहणपरे, वसुवन इत्यादि पूर्व्ववत्। देव्योर्द्वित्वाद्वीतामिति द्विवचनं॥

अथ चतुर्थमाह। "देवी ज्येष्ठी वसुधिती ययोरन्याघा द्वेषाᳬसि यूयवदान्यावचद्वसुवार्य्याणि यजमानाय वसुवने वसुधेयस्य वीतां यज" इति। 'ज्येष्ठी'शब्दवाच्ये चतुर्थानूयाजदेवमूर्त्ती द्वे देवौ, 'वसुधिती' सुखप्राप्तियुक्ते, 'ययोः' देवो-